

Uitwerkingsnotitie

Bibliotheekbeleid 2015 en verder

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 De Bibliotheek op school	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Aanpak.....	5
1.3 Berekening van de kosten ‘Bibliotheek op school’	6
Hoofdstuk 2 Centrumbibliotheek.....	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Gronings bibliotheek concept	7
2.3 Toepassing Gronings concept in Winsum	8
2.4 Effecten	10
Hoofdstuk 3 Aanvullende diensten	12
3.1 Inleiding	12
3.2 Aanvullende diensten.....	12
Hoofdstuk 4 Advies aan de raad.....	13
4.1 Inleiding	13
4.2 Keuzemogelijkheden	13
4.3 Subsidie	14
4.4 Heroverweging bezuinigingsopdracht.....	15
Conclusie	16
Bijlage 1 Full-service variant in beeld	17
Bijlage 2 Simple store variant.....	19

Inleiding

Op 4 februari 2014 is de nota 'De bibliotheek in Winsum 2015 en verder' besproken in de raad. Hierin staat de visie op het bibliotheekwerk in de gemeente Winsum beschreven. Hoewel de visie is vastgesteld voorafgaand aan het vaststellen van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen, is de visie in lijn met deze nieuwe wet geschreven. De visie is samengevat in de volgende onderwerpen:

- kwaliteit: wat we doen, doen we goed.
- nabijheid voor de jeugd: er vindt een verschuiving plaats van de fysieke bibliotheek naar digitale mogelijkheden. Voor de jeugd (0-12 jaar) willen we de fysieke bibliotheek nabij houden.
- efficiëntcy: we kijken naar een efficiënte inzet van middelen voor de bibliotheekvoorziening.

De raad heeft middels een amendement de nota vastgesteld. In de nota waren een aantal keuzemogelijkheden voorgelegd aan de raad. Geadviseerd werd om te kiezen voor scenario 4a: Centrumbibliotheek plus de Bibliotheek op school en een overgangssituatie voor het dorp Baflo tot de komst van de Brede School, door middel van:

- Een kwalitatief goede, aantrekkelijke centrumbibliotheek in Winsum met ruimere openingstijden, inrichting volgens retail-concept en goede collecties.
- Nabijheid van bibliotheekvoorziening voor de jeugd 0-12, door het realiseren van 'de Bibliotheek op school' in alle andere dorpen met een basisschool met afhaalpunt voor andere dorpsbewoners.
- Beëindigen van de bibliobus in de dorpen Ezinge, Feerwerd, Adorp en Sauwerd.
- In Baflo de huidige vestiging vervangen door 'de Bibliotheek op School' op twee basisscholen en mogelijk in de toekomst op de brede school.
- In overleg met het dorp Baflo een overgangssituatie creëren, gericht op ouderen, minder mobiele en ontmoeting.

Hierop is een amendement ingediend waarbij de raad het college de opdracht mee gegeven heeft om de visie in een voorstel verder uit te werken en te concretiseren en daarin op te nemen:

- A) De meerkosten van het toepassen van het concept 'de Bibliotheek op school' ook in het dorp Winsum;
- B) De verschillende mogelijkheden om te komen tot een up-grade van de centrumbibliotheek Winsum (van zeer sober tot uitgebreid) door te rekenen zowel qua verwachte resultaten als financieel.
- C) De bibliotheek in het dorpshuis te Baflo vooralsnog open te houden tot maximaal het moment dat er een brede school in Baflo gevestigd wordt.

Het dorp Baflo zal zich in de dorpsvisie uitspreken over hun wensen ten aanzien van de bibliotheekvoorziening in het dorp. Hierover zal de raad op een later moment, maar uiterlijk eind 2015, in een aparte notitie worden geadviseerd.

In het amendement is ook de opdracht aan het college gegeven om de bezuinigingsopdracht zoals die oorspronkelijk meegegeven was aan het college te heroverwegen. Dit is opgenomen in het amendement omdat de haalbaarheid van een bezuiniging niet meer reëel is gezien de wensen zoals hierboven verwoord.

Het amendement wordt als volgt uitgewerkt:

In hoofdstuk 1 wordt geschreven over de 'de Bibliotheek op school'. In hoofdstuk 2 de mogelijkheden voor de vestiging Winsum. In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan aanvullende diensten. In hoofdstuk 4 zal beschreven worden welke keuze aan de raad wordt voorgelegd. Hierin zal ook de bezuinigingsopdracht worden heroverwogen.

Hoofdstuk 1 De Bibliotheek op school

1.1 Inleiding

Nabijheid voor de jeugd is een speerpunt in het nieuwe bibliotheek beleid voor de gemeente Winsum. In de visienota 'De bibliotheek in Winsum 2015 en verder' is beschreven dat 'de Bibliotheek op school' er voor zorgt dat de fysieke bibliotheek bereikbaar blijft voor de jeugd. Biblionet kan door middel van dit concept ondersteuning bieden aan het onderwijsveld bij het bestrijden van taalachterstanden en het bevorderen van lezen. Daarbij kunnen de leesprestaties en leesmotivatie van kinderen gemonitord worden en wordt het onderwijsveld ondersteund om het leesonderwijs nog verder te verbeteren. In dit hoofdstuk wordt het onderdeel 'de Bibliotheek op school' uitgewerkt. Hierbij leggen we eerst uit welke aanpak er is gehanteerd bij de uitwerking van dit concept en wat de financiële consequenties zijn.

1.2 Aanpak

Er is op verschillende momenten met het onderwijsveld gesproken over het concept 'de Bibliotheek op school'. Voordat het beleid is vastgesteld zijn alle schoolbesturen en schooldirecteuren geïnformeerd over het concept. Uit deze bijeenkomsten bleek dat het onderwijsveld positief tegenover het concept staat. Nadat het beleid is vastgesteld zijn er opnieuw gesprekken gevoerd met schoolbesturen en schooldirecteuren over de concrete vertaling van het beleid naar de uitvoering op de scholen. Ook in deze gesprekken bleek weer de belangstelling voor 'De Bibliotheek op school' en de leesmonitor en hebben de schoolbesturen aangegeven het concept te willen implementeren. Met de doorlopende lijn van 'de Bibliotheek op school' leggen gemeente, onderwijs en bibliotheek samen een stevige basis voor de verdere schoolcarrière van alle kinderen. Het concept biedt het onderwijs een gerichte en meetbare aanpak om prestatiedoelstellingen te realiseren voor taalontwikkeling in het kader van opbrengstgericht werken.

Alle scholen zijn benaderd door Biblionet voor 'de Bibliotheek op school'. Ook de scholen in Baflo en den Anel. De scholen in Baflo hebben aangegeven geen gesprek te willen over 'de Bibliotheek op school' en te wachten tot er meer duidelijkheid is over een eventuele Brede school. De directeur van de school in Den Anel (OBS de Holm) heeft aangegeven, geen noodzaak te zien voor een gesprek aangezien er plannen zijn om de school te sluiten per 1 augustus 2015. In de gesprekken met het onderwijsveld is geïnventariseerd welke maatregelen er per school nodig zijn om 'de Bibliotheek op school' op school in te voeren en is er gesproken over de mogelijkheden van de school om een afhaalpunt te creëren voor dorpsbewoners.

In juni 2014 heeft het schoolbestuur Lauwers en Eems en het schoolbestuur VCPO Noord-Groningen het rapport 'Toekomstscenario II Scholenspreiding Noord-Groningen' gepresenteerd. Dit rapport is uitgebracht nadat de inventariserende gesprekken hebben plaatsgevonden over 'de Bibliotheek op school'. De toekomst van de scholen is door dit rapport onzeker. Dit roept ook de vraag op of het verstandig is om 'de Bibliotheek op school' nog wel in te voeren op scholen die op de nominatie staan om gesloten te worden. Het antwoord hierop is dat er geen sprake is van kapitaalvernietiging bij invoering van 'de Bibliotheek op school' bij een school die op de nominatie staat om gesloten te worden. De kosten die gemaakt worden zitten voornamelijk in losse elementen (meubilair, boeken, abonnement V@school) die overgebracht kunnen worden naar een samengevoegde school en in de

scholing van de docenten. De schoolbesturen kunnen onderling afspraken maken om collecties op elkaar af te stemmen zodat er bij een eventuele samenvoeging niet te veel dubbele exemplaren in de collectie zit. Er is daarom gekozen om het beleid uit te werken zonder dat er sprake is van sluiting en/ of samenvoeging van scholen.

1.3 Berekening van de kosten 'Bibliotheek op school'

De raad heeft gevraagd om de meerkosten voor de toepassing van 'de Bibliotheek op school' ook in het dorp Winsum te berekenen. In onderstaande tabel is de benodigde structurele subsidie weergegeven. Wat dit betekent voor het totaal van de benodigde structurele subsidie is te lezen in paragraaf 4.3.

De kosten zijn door Biblionet berekend aan de hand van een door hen ontwikkeld rekenmodel. Dit model wordt landelijk gebruikt voor het concept 'de Bibliotheek op school'. Met behulp van dit model heeft Biblionet de kosten in kaart gebracht voor de diverse scholen. De uitkomsten zijn afhankelijk van de lokale invulling en kunnen dus per school verschillen.

De gemeente draagt bij aan het concept door middel van het beschikbaar stellen van een structurele subsidie aan Biblionet. Hiermee kan Biblionet het concept realiseren. Daarnaast worden er incidentele kosten gemaakt voor het opstarten van het concept. Hierbij moet gedacht worden aan de eerste aanschaf van boeken, opbergmeubel, extra uren inzet leescoördinator en leesconsulent van Biblionet.

Het onderwijs draagt gelijkwaardig bij aan het concept door middel van inzet leescoördinator, aanschaf van boeken, organiseren van activiteiten, etc.

Tabel structurele subsidie 'Bibliotheek op school'

'Bibliotheek op school'	Subsidie
Vier scholen buiten het dorp Winsum	€ 11.692,-
Vijf scholen in het dorp Winsum	€ 15.439,-
Totaal	€ 27.131

Hoofdstuk 2 Centrumbibliotheek

2.1 Inleiding

In de nota 'De bibliotheek in Winsum 2015 en verder' is opgenomen dat een aantrekkelijke en goede bibliotheekvoorziening de volgende onderdelen omvat:

- ruime openingstijden
- eigentijdse aantrekkelijke inrichting
- collectie afgestemd op bezoekers
- goede service aan leners en onderwijs
- de bibliotheek speelt een actieve rol op het gebied van taalstimulering met speerpunt 0-12 jaar
- bereikbaarheid ook voor jeugd, ouderen en minder mobilen

Biblionet adviseert, om bovenstaande te bereiken, in de vestiging Winsum het Gronings concept in te voeren. Dit wordt ook wel het retailconcept genoemd. Hierover wordt ook al gesproken in de nota 'De bibliotheek in Winsum 2015 en verder'. Er is daarom aan Biblionet gevraagd om twee varianten uit te werken en aan te geven wat de effecten daarvan zijn. Hierbij is ook gevraagd om aan te geven wat de consequenties zijn van geen of minimale aanpassingen.

In dit hoofdstuk lichten we het concept toe en vervolgens werken we de diverse mogelijkheden plus de daarbij behorende financiële consequenties en de effecten daarvan uit. Dit is conform het gevraagde in het amendement.

2.2 Gronings bibliotheek concept

Biblionet geeft aan dat het Gronings bibliotheekconcept allereerst bedoeld is om een stevige impuls te geven aan de fysieke bibliotheek en deze weer helemaal van deze tijd te maken. Het aantal fysieke bibliotheken zal naar verwachting de komende jaren afnemen. Voor veel bibliotheekgebruikers is een verder weg gelegen vestiging geen probleem, mits de kwaliteit goed is en een bezoek te combineren is met andere bezigheden, zoals boodschappen doen of winkelen. Daarnaast zorgt het concept voor meer efficiency, doordat meer zaken gezamenlijk georganiseerd en ingekocht kunnen worden. Andere functies zoals toeristische informatie, internetcafé, podium, vergaderlocatie, etc. kunnen indien gewenst naadloos worden ingepast in het bibliotheekconcept.

Voor uitgebreide informatie over het Gronings retailconcept wordt verwezen naar de folder. Deze is bijgevoegd bij deze nota en te vinden op:

<http://www.biblionet groningen.nl/programmas/bibliotheekconcept>

Centrale doelstelling

De centrale doelstelling van het retailconcept is:

De klant staat centraal en selfservice is het uitgangspunt. De klant moet zoveel mogelijk routinematige handelingen zelf doen. Biblionet voorkomt met het retailconcept veel vragen door goede communicatie, signing en presentaties. De bibliotheek heeft geen balie, maar informatiepunten en medewerkers die rondlopen. Het assortiment moet aantrekkelijk worden

gepresenteerd. De medewerker heeft kennis van de collectie nodig en weet goed contact te maken met de klant. Biblionet heeft bij volledige implementatie de volgende doelstelling:

- Groei van het aantal uitleningen (10% na een jaar)
- Groei van het ledenaantal (5% in het tweede jaar)
- Een langer verblijf van bezoekers in de bibliotheek
- Een significante verbetering van de klanttevredenheid op het gebied van presentatie, collectiesamenstelling, actualiteit van de collectie, inrichting en vindbaarheid.

In de volgende paragraaf 2.3 beschrijven we in hoeverre deze doelstelling gerealiseerd kan worden bij het toepassen van het Gronings concept in de vestiging in Winsum.

Modulair inrichtingsconcept

Het inrichtingsconcept is modulair (sommige modules zijn optioneel) en daardoor toepasbaar in alle typen vestigingen. Zie voor een uitleg hier over de folder over het retailconcept.

Door het modulaire karakter is er de mogelijkheid om te kiezen voor:

- a. Het totaal concept, ook wel *full-service variant*,
- b. Een *lightversie*, ook wel *simple-store variant*.

2.3 Toepassing Gronings concept in Winsum

Om in grote lijnen in kaart te brengen hoe de vernieuwde Bibliotheek eruit zal zien en om op basis daarvan te kunnen inschatten welke investeringen ermee gemoeid zijn is er door Biblionet een vlekkenplan gemaakt dat vervolgens is uitgewerkt voor een full-service variant en een simple-store variant. Daarnaast beschrijven we de variant waarbij er geen/ minimale wijzigingen worden toegepast.

Vlekkenplan

Begane grond

- De balie verdwijnt en wordt vervangen door zelfservice apparatuur, waarmee de klant zichzelf kan redden. Er komt wel een informatiedesk waar vragen afgehandeld kunnen worden.
- In het gebied waar nu de balie staat worden presentatietafels geplaatst met boeken met actuele of seizoensgebonden thema's.
- De linkervleugel wordt grotendeels gereserveerd voor de functies van leescafé, tijdschriften en kranten, het toeristisch informatiepunt(TIP), internetpc's en Wifi-werkplekken.
- De rechternvleugel bevat de afdeling met boeken voor volwassenen en de collectie voor kinderen van 0-8 jaar. (onderzoek heeft uitgewezen dat ouders van jonge kinderen het prettig vinden dat zij hun kinderen in het oog kunnen houden als ze boeken voor zichzelf uitzoeken).
- De cd-collectie zal geen fysieke plek meer krijgen in de vernieuwde Bibliotheek, maar cd's blijven via de provinciale catalogus voor alle leners beschikbaar.

Bovenverdieping

- De rechtereuleugel aan de voorkant (waar nu het internetgedeelte is) wordt gereserveerd voor de collectie en een hoek voor jongeren van 12 tot 18 jaar.
- Ook zal de dvd-collectie naar boven worden verplaatst.
- Het middengedeelte zal bestemd worden voor de collectie van kinderen van 8 tot 12 jaar,
- De rechtereuleugel op de verhoging (de zolder) wordt een ruimte voor groepsontvangsten.

Full-service

In de fullservice-variant wordt een volledige re-styling toegepast van de bibliotheek naar het retailconcept. Al het meubilair zal worden vervangen en de vloeren en de wanden worden aangepast naar de kleuren en materialen van het concept. Door toepassing van het volledige retailconcept wordt het maximale effect bereikt. Om een beeld te krijgen van deze variant zijn in bijlage 1 van deze notitie foto's bijgevoegd van de full service variant in de vestiging in Haren.

De kosten bedragen € 114.059,-.

Simple store

De simple-store variant is een vereenvoudigde verschijningsvorm van het bibliotheekconcept. Een aantal elementen uit het concept, zoals de Markt, de collectie indeling in werelden en de basisnavigatie in de signing worden in elk geval gebruikt. De bestaande kasten en overig meubilair zullen worden hergebruikt en aangepast naar het retail-concept. Biblionet geeft aan dat er niet optimaal geprofiteerd wordt van de synergie van het totaalconcept waarbij alle elementen op elkaar afgestemd zijn. Wel is er sprake van meer frontale presentatie en van meer sfeer en navigatie, maar de bestaande kasten, bieden minder mogelijkheden voor frontpresentatie en er is geen wandplaatsing mogelijk. Doordat de huidige kasten bijna allemaal dubbelzijdig zijn, kunnen de wanden niet optimaal gebruikt worden. Dit gaat ten koste van de andere functies die de bibliotheek heeft, zoals de verblijfs- en ontmoetingsfunctie.

Om een beeld te krijgen van deze variant zijn in bijlage 2 van deze notitie foto's bijgevoegd van de simple-store variant in de vestiging in Ter Apel.

De kosten van de simple-store variant bedragen volgens de berekeningen € 67.160,-.

Geen/minimale verandering

Om de administratieve last voor het personeel te verminderen en de beschikbaarheid van het personeel voor vragen van de klant te vergroten zal Biblionet zelfservice in gaan voeren. De grote balie zal verdwijnen, daarvoor in de plaats komt een informatiedesk waar vragen afgehandeld kunnen worden. Er zullen ook presentatietafels worden geplaatst waar boeken op gepresenteerd worden.

De kosten voor de invoering van zelfservice en de presentatietafels brengen geen extra investeringen van de gemeente met zich mee.

2.4 Effecten

Biblionet geeft de volgende effecten bij de diverse varianten:

	Full-service	Simple-store	Geen restyling
Groei van de uitleningen	10 tot 15% na een jaar*	5 tot 10% na een jaar	Afname
Toename ledenaantal	2% in het tweede jaar *	Stabilisatie, of lichte afname na het tweede jaar	Gestage afname, met name bij de jongere en de oudere doelgroepen
Toename verblijfsduur	Geen 0-meting gedaan, maar in de full-service vestiging blijven mensen gemiddeld 8 minuten. Ook afhankelijk van lees-, zit en horecafaciliteiten.	Naar schatting een lichte toename doordat de presentatie van de boeken uitnodigt tot 'snuffelen'.	Geschat: afname, minder verrassend, minder te 'snuffelen'.
Verbetering klanttevredenheid	Afhankelijk van de uitgangssituatie, maar in Haren en Grootegast na een half jaar een lichte stijging	Nog niet onderzocht	Lichte afname van de klanttevredenheid (op basis van andere onderzoeken)

* mede afhankelijk van spreiding van de bibliotheekvoorziening binnen en buiten de gemeente

Over de zaken die niet in percentages zijn uit te drukken kan het volgende worden opgemerkt:

- Klanttevredenheid: er zijn op dit moment geen specifieke gegevens over klanttevredenheid van Winsum beschikbaar, maar wel in zijn algemeenheid. Klanten geven nu aan dat ze niet geïnspireerd worden door het aanbod. Het aanbod kan actueler. Ook is presentatie van de materialen zeer bepalend. In Grootegast en Haren is het full-serviceconcept na een jaar onderzocht. De conclusie was dat de klant de sfeer prettiger en meer uitnodigend vond, eigentijds en frisser, ook werden de collectie en de presentatie beter beoordeeld dan in voorgaande klanttevredenheidsonderzoeken.
- Een toename van de verblijfsduur van bezoekers in de bibliotheek: klanten blijven langer in de bibliotheek wanneer de omgeving prettig is en mensen geïnspireerd worden door de gepresenteerde materialen, en andere geboden mogelijkheden gerelateerd aan de verblijfsfunctie, zoals gratis wifi, een gezellige leestafel met koffie en voldoende kranten en tijdschriften. De komst van het toeristisch informatiepunt kan ook leiden tot een toename van het aantal bezoekers en mogelijk zelfs tot meer uitleningen door middel van 'gastlenen', waarmee je als bibliotheeklid in heel Nederland terecht kunt. Deze service zal gestart worden in het voorjaar van 2015.
- Klanten nemen na invoering van het concept meer materialen mee. De "runshopper" kan snel iets vinden op de presentatietafels, de "funshopper" neemt meer de tijd en kijkt ook verder in de bibliotheek, waar door presentatie op speciale kasten (alleen in full-service concept) de boekomslagen volledig tot hun recht komen, waardoor de klant beter

geattendeerd wordt op wat de bibliotheek allemaal in huis heeft (rendement van de collectie).

- Biblionet onderzoekt mogelijkheden om in combinatie met de invoering van het Gronings concept ook de openingstijden te verruimen voor het bereiken van meer resultaat. Dit kan door inzet van vrijwilligers. Bijvoorbeeld door de vrijwilligers van het Toeristisch Informatiepunt (TIP) ook de bibliotheek te laten bemensen.
- In eerste instantie zal gemeentebreed het aantal uitleningen dalen als gevolg van de sluiting van de Bibliobus. De ervaring leert dat de leners naar verloop van tijd de weg weten te vinden naar het alternatief, in dit geval de vestiging Winsum. Dat blijkt onder andere uit de gemeente De Marne, waar veel leners uit de kernen waar de bibliobus verdween of een bibliotheekvestiging is gesloten, naar de centrumbibliotheek in Leens gingen om te lenen.

Hoofdstuk 3 Aanvullende diensten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt kort aangegeven welke aanvullende diensten er beschikbaar zijn of gerealiseerd kunnen worden.

3.2 Aanvullende diensten.

Boek aan huis (bestaande dienst)

Voor aan huis gebonden leners, doorgaans ouderen en langdurig zieken is het mogelijk om boeken te laten bezorgen door vrijwilligers. Daarnaast kan er met de Boek aan huis service een bibliotheekvrijwilliger op bezoek komen die voor de lener een aantal boeken meeneemt om uit te kiezen. De lener heeft een regulier bibliotheekabonnement en betaalt niets extra's voor de service.

Afhaalpunt (nieuwe dienst)

In de dorpen waar de Bibliobus verdwijnt kunnen afhaalpunten gerealiseerd worden, wanneer daar behoefte aan is vanuit de dorpen. Inwoners kunnen dan bij het afhaalpunt op internet bestelde boeken afhalen en inleveren. Er is met de schoolbesturen gesproken over het realiseren van een afhaalpunt in de school. Wij zullen, desgewenst, ook met de dorpsverenigingen in gesprek gaan. De definitieve keuze voor de locatie van het afhaalpunt wordt in overleg met het dorp en de school bepaald.

Benodigde bijdrage vanuit het dorp:

Voor een afhaalpunt is inzet vanuit het dorp noodzakelijk. In de bibliotheek Winsum moeten de aanvragen verwerkt worden, zowel vooraf als achteraf. Dat betekent extra werkzaamheden in de vestiging Winsum. Voor dit werk zijn vrijwilligers noodzakelijk. Daarnaast moeten de boeken gehaald en gebracht worden vanuit de vestiging Winsum naar het afhaalpunt en moet het afhaalpunt bemenst worden tijdens de openingstijden. Biblionet levert de via internet bestelde boeken aan in de vestiging in Winsum.

Kosten:

De vier afhaalpunten kunnen gerealiseerd worden voor maximaal € 6.000,- per jaar.

Digitale mogelijkheden (dienst in ontwikkeling)

Op landelijk niveau is de bibliotheek aan het vernieuwen. Er ontstaan steeds meer digitale mogelijkheden voor leden en niet-leden. Voor leden is er momenteel een aanbod van 7.000 e-books die te lezen zijn op laptop, tablet, smartphone of e-reader. Dit aanbod wordt verder uitgebreid. Voor niet-leden (en leden) is er een uitgebreid aanbod rechtenvrije e-books. Daarnaast zijn er steeds meer luisterboeken te downloaden via de luisterbieb-app.

Overigen

In de provincie zijn voorbeelden van initiatieven om met ouderen naar een vestiging te gaan. Voorbeeld is de boekenwagen in Nieuweschied/Bellingwolde.

<http://www.hetstreekblad.nl/nieuws/37678/lezers-uit-bad-nieuweschied-met-de-boekenwagen-naar-bibliotheek-bellingwolde/>

Ook vanuit de dorpen in de gemeente Winsum kunnen soortgelijke initiatieven ontstaan. Deze zullen we waar mogelijk ondersteunen.

Hoofdstuk 4 Advies aan de raad

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beargumenteren we welke keuze we aan de raad voorleggen. In paragraaf 4.2 staan de diverse keuzemogelijkheden en lichten we de keuze toe die we adviseren. Daarna lichten we de benodigde structurele en incidentele subsidie voor deze keuze toe. Tot slot heroverwegen we de bezuinigingsopdracht.

4.2 Keuzemogelijkheden

De raad heeft gevraagd om verschillende varianten uit te werken voor de vestiging in Winsum. Zoals te lezen is paragraaf 2.3 zijn er drie mogelijkheden uitgewerkt. Gecombineerd met de keuze om wel of niet in het dorp Winsum 'de Bibliotheek op school' te realiseren, ontstaan er zes verschillende keuzemogelijkheden. Zie onderstaande tabel.

	Keuzemogelijkheid	Incidenteel (frictiekosten Bibliobus)	Structureel*
1.	- Bibliotheek op school: invoeren op 9 scholen. - vestiging Winsum: 'simple store'.	€ 41.150,-	€ 245.010, -
2.	- Bibliotheek op school: invoeren op 9 scholen. - Herinrichting vestiging Winsum: 'full-service'.	€ 41.150,-	€ 249.810,-
3.	- Bibliotheek op school: invoeren op 9 scholen. - Geen herinrichting vestiging Winsum	€ 41.150,-	€ 243.010,-
4.	- Bibliotheek op school: invoeren op 4 scholen buiten Winsum. - Herinrichting vestiging Winsum: 'simple store'.	€ 41.150,-	€ 229.571,-
5.	- Bibliotheek op school: invoeren op 4 scholen buiten Winsum. - Herinrichting vestiging Winsum: 'full-service'.	€ 41.150,-	€ 234.371,-
6.	- Bibliotheek op school: invoeren op 4 scholen buiten Winsum. - Geen herinrichting vestiging Winsum	€ 41.150,-	€ 227.571,-

* inclusief afschrijving herinrichting vestiging Winsum gedurende 10 jaar (uitgezonderd keuze 3 en keuze 6)

De raad wordt geadviseerd om te kiezen voor keuzemogelijkheid 1. Deze variant kan binnen de huidige structurele subsidie gerealiseerd worden. Door te kiezen voor deze optie wordt er ook op de scholen in Winsum een 'Bibliotheek op school' gerealiseerd. De simple-store variant levert voldoende effect op qua aantal uitleningen en leners. Bovendien kunnen bestaande, nog bruikbare materialen in de vestiging Winsum hergebruikt worden.

4.3 Subsidie

Structurele subsidie

Met Biblionet zijn gesprekken gevoerd over de begroting voor 2015. De subsidie op basis van het huidige beleid bedraagt € 245.010,-. In de gesprekken met Biblionet is gebleken dat binnen de huidige subsidie het nieuwe beleid gerealiseerd kan worden. Dit betekent dat de subsidie in de nieuwe situatie er als volgt zal uit zien:

Subsidie aan Biblionet:

• Vestiging Winsum (21 uur):	€ 118.060,-
• Vestiging Baflo (9 uur):	€ 39.000,-
• Algemene kosten:	€ 46.800,-
• Bibliotheek op school (9x)	€ 27.131,-
• Afschrijving simple-store	€ 2.000,- (10 jaar)
• Pm	€ 6.019,-
• TOTAAL	€ 239.010,- (incl. 1,45 % indexering)

Reservering voor afhaalpunten: € 6.000,-

Toelichting

- Bovenstaande berekening zal in gaan met ingang van het jaar 2015, het betreft een overgangsjaar van het huidige naar het nieuwe beleid.
- Afschrijving simple store: De herinrichting van de vestiging Winsum kost € 67.160,-. Dit kan voor een deel (€ 45.807,-) betaald worden uit een bestemmingsreserve herinrichting op de begroting van Biblionet. Het restant kan door middel van een jaarlijkse afschrijving van € 2.000,- in 10 jaar tijd worden afgeschreven.
- Pm: Binnen de subsidie is een pm post opgenomen voor onvoorziene zaken bij Biblionet. In 2015 zal deze pm post benut worden voor een incidentele bijdrage aan de schoolbesturen voor de aanschaf van boeken. Vanaf 2016 voor het opvangen van de korting op de subsidie in verband met de e-books.
- Afhaalpunten: De subsidie aan Biblionet zal in het nieuwe beleid € 239.010,- (inclusief indexering) bedragen. Er is € 6.000,- noodzakelijk voor het realiseren van vier afhaalpunten. Dit budget wordt gereserveerd ter declaratie van de kosten.

Incidentele subsidie

Er is een incidentele subsidie van € 41.150,- noodzakelijk. Dit betreffen de frictiekosten voor de Bibliobus.

Bijdrage schoolbesturen

De schoolbesturen dragen gelijkwaardig bij. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de aanschaf en vervanging van boeken, de licenties van het zoek- en leensysteem V@-school en de uren van de leescoördinator.

4.4 Heroverweging bezuinigingsopdracht

In de oorspronkelijke bestuursopdracht Cultuur is aan het college gevraagd om te onderzoeken of er binnen de bibliotheekvoorziening een structurele ombuiging is te realiseren welke uiteindelijk € 25.000,- oplevert. Bij het aannemen van het amendement is aan het college mee gegeven om deze bezuinigingsopdracht te heroverwegen.

Het dorp Baflo zal zich in de dorpsvisie uitspreken over hun wensen ten aanzien van de bibliotheekvoorziening in het dorp. Hierover zal de raad op een later moment, maar uiterlijk eind 2015, in een aparte notitie worden geadviseerd. Een bezuiniging (maximaal € 36.000,-) is te realiseren door de vestiging Baflo te vervangen voor de 'Bibliotheek op school' in een eventuele toekomstige Brede school. De te realiseren bezuiniging is mede afhankelijk van keuzes ten aanzien van het verder versterken van de vestiging Winsum. In de notitie zullen deze keuzes aan u voorgelegd worden.

In 2015 kan er bezuinigd worden door te kiezen voor keuzemogelijkheid 4, 5 en 6. Dit betekent dat er geen 'Bibliotheek op school' in het dorp Winsum gerealiseerd kan worden. De maximale bezuiniging (€ 17.439,-) is te realiseren door te kiezen voor keuzemogelijkheid 6.

Conclusie

Het amendement op de visienota 'Bibliotheek 2015 en verder' is in deze notitie uitgewerkt. Wij adviseren de raad om:

1. De Bibliobus te beëindigen.
2. De 'Bibliotheek op school' te implementeren op negen scholen in het jaar 2015.
3. De centrumbibliotheek in Winsum te gaan herinrichten en hierbij de simple-store variant toe te passen.
4. Maximaal vier afhaalpunten te realiseren op verzoek van de dorpen.
5. Een incidenteel budget (€ 41.150,-) beschikbaar te stellen voor frictiekosten Bibliobus, te dekken door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

De meerkosten voor het realiseren van de Bibliotheek op school in het dorp Winsum bedragen € 15.439,-, maar dit kan binnen de huidige structurele subsidie gerealiseerd worden. Een bezuiniging in de toekomst is te realiseren door de vestiging Baflo te vervangen voor 'de Bibliotheek op school'.

Bijlage 1 Full-service variant in beeld

De foto's zijn gemaakt in een vestiging met een grotere oppervlakte dan de bibliotheek in Winsum.

Bijlage 2 Simple store variant

